

**Revisionsrapport avseende granskning av kommunstyrelsens och nämndernas
ansvarsutövande aktiviteter i Åmåls kommun**

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Deloitte granskat ansvarsutövande.

Granskningen har genomförts genom att vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2011. Vi har träffat vård- och omsorgsnämnden, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden. Inför träffarna, som ägt rum i november-december 2011, har ett antal diskussionsfrågor skickats ut i förväg.

Avseende den gemensamma nämnden med Säffle kommun, teknik- och fritidsnämnden, utförs denna granskning huvudsakligen av revisorerna i Säffle kommun.

Vi anser att *kommunstyrelsen* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Avseende ekonomin och utfallet är dock denna inte i balans utan åtgärder behöver sättas in. Beträffande bolagssidan behöver åtgärder sättas in för att förbättra rutinerna för uppfyllande av uppsiktsplikten.

I likhet med föregående år nödgas vi konstatera att *vård- och omsorgsnämnden* under flera år har redovisat stora underskott och så även för år 2011. Vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

Vi bedömer att *bygg- och miljönämnden* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att *barn- och utbildningsnämnden* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Rapporten överlämnas härmed.

För revisorerna i Åmåls kommun

Bengt Hansson

Inga Engström

Deloitte.

**Kommunstyrelsens och
nämndernas ansvarsutövande
aktiviteter**

Åmåls kommun

Januari 2012

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER	3
1. INLEDNING.....	4
2. SYFTE.....	4
3. METOD	4
4. KOMMUNSTYRELSEN OCH NÄMNDERNA.....	5
4.1 Kommunstyrelsen.....	5
4.2 Vård- och omsorgsnämnden.....	5
4.3 Bygg- och miljönämnden	6
4.5 Barn- och utbildningsnämnden	7

SAMMANFATTNING OCH KOMMENTARER

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Åmåls kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande aktiviteter 2011.

Granskningen har genomförts genom att vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2011. Vi har träffat vård- och omsorgsnämnden, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden. Inför träffarna, som ägt rum i november-december 2011, har ett antal diskussionsfrågor skickats ut i förväg.

Avseende den gemensamma nämnden med Säffle kommun, teknik- och fritidsnämnden, utförs denna granskning huvudsakligen av revisorerna i Säffle kommun.

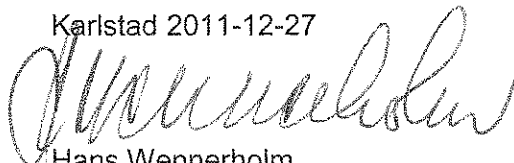
Vi anser att *kommunstyrelsen* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Avseende ekonomin och utfallet är dock denna inte i balans utan åtgärder behöver sättas in. Beträffande bolagssidan behöver åtgärder sättas in för att förbättra rutinerna för uppfyllande av uppsiktsplikten.

I likhet med föregående år nödgas vi konstatera att *vård- och omsorgsnämnden* under flera år har redovisat stora underskott och så även för år 2011. Vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

Vi bedömer att *bygg- och miljönämnden* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Vi bedömer att *barn- och utbildningsnämnden* har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

Karlstad 2011-12-27

Hans Wennerholm
Certifierad kommunal revisor

1. INLEDNING

Kommunstyrelsen och kommunens nämnder ska enligt Kommunallagen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer samt gällande lagstiftning. Nämnderna ska tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Åmåls kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunstyrelsens och nämndernas ansvarsutövande aktiviteter 2011.

2. SYFTE

Projektets syfte är att pröva om respektive nämnds samt kommunstyrelsens åtgärder är tillräckliga för att styra och följa upp verksamheten. Fokus ligger på hur nämnderna styr och följer upp ekonomi, utförd verksamhet, internkontroll och kvalitet.

3. METOD

Granskningen har genomförts genom vi tagit del av kommunstyrelsens och nämndernas protokoll under 2011. Vi har träffat vård- och omsorgsnämnden, bygg- och miljönämnden, barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med deras ordinarie sammanträden. Inför träffarna har ett antal diskussionsfrågor skickats ut i förväg.

4. KOMMUNSTYRELSEN OCH NÄMNDERNA

4.1 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ska enligt Kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i del- eller helägda företag.

Angående uppsiktsplikten kopplat till de kommunala bolagen angav ledamöterna att uppsiktsplikten som utövas mot fastighetsbolagen kan, i den mån den förekommer, förbättras. Ett större ägaransvar behövs mot bolagen. Enligt uppgift pågår ett arbete i kommunen med att omarbета och förtydliga ägardirektiven. Även kommunikationen i övrigt mot bolagen bör förbättras.

Uppsikten över nämnderna fungerar på ett bättre sätt än mot bolagen. Allmänt mäts dock mycket ekonomi och mindre verksamhet. Ökat fokus bör läggas på verksamhetsuppföljningen.

Angående den konstaterade differensen mellan ekonomisystemet och löne-PA systemet kommer denna att vara utredd till årsbokslutet.

För kommunen totalt uttrycks bekymmer med ekonomin. Vid årets slut blir resultat enligt prognos -11,6 mkr. Teknik- och fritidsnämnden står för en stor del av underskottet. Beträffande samarbetet i den gemensamma nämnden med Säffle kommun uppges detta fungera på ett bra sätt.

Det är viktigt att kommunen redovisar ett rättvisande bokslut mot sina intressenter och som ett led i detta pågår ett projekt för att utreda felaktig redovisning gällande drift och investering.

Avseende rekryteringsläget uttrycks att detta generellt är ett problem för Dalslandskommunerna. Mer samordning mellan Dalslandskommunerna diskuteras. För Åmåls kommun uppges att det för närvarande finns en bra kompetens.

Alkoholhandläggare, LSS och inom upphandlingsområdet är några exempel på där samverkan sker mellan Dalslandskommunerna.

Inför framtiden anges bland annat att vid årsskiftet startar ett visions- och strategiarbete i kommunen.

Vår bedömning

Vi anser att kommunstyrelsen har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av sin egen verksamhet och också avseende uppsiktsplikten för nämnderna. Avseende ekonomin och utfallet är dock denna inte i balans utan åtgärder behöver sättas in. Beträffande bolagssidan behöver åtgärder sättas in för att förbättra rutinerna för uppfyllande av uppsiktsplikten.

4.2 Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomin visar på ett stort budgetunderskott vid årets slut, -4.160 tkr. Vid halvårsskiftet 2011 utlovades ett betydligt lägre underskott men den lagbundna verksamheten har starkt påverkat enligt följande:

- familjehemsplaceringar har fördyrats
- försörjningsstödet har påverkat resultatet
- ökade hemvårdskostnader har påverkat resultatet

Åtgärder har vidtagits för att få ett lägre underskott men effekterna har uteblivit. Från revisionen påpekades att stringensen i åtgärdspaketet bör förbättras genom att prismärkta åtgärdslistor tas fram som sedan följs upp.

Samarbete finns mellan Dalslandskommunerna och mot Säffle. För att effektivisera verksamheten pågår fortlöpande sonderingar för att ytterligare utöka samarbetet.

Mätmetoder behöver utvecklas så att man tydligt kan få konstaterat att man är på rätt väg.

Nämnden säger sig i stort sett vara nöjd med kvalitén men för att få ett säkert kvitto på att så också är fallet behöver kvalitetsmätningmetoder utvecklas.

Politikerna besöker verksamheterna till och från och anger att de får positiva omdömen om vården.

I övrigt anges att brukarenkäter delvis har genomförts och det finns också en synpunktshantering för att ta om hand åsikter från bland annat brukarna.

Angående rekryteringsläget anges att det är "hyfsat". Vissa personalkategorier kan bli svåra att rekrytera framgent som t ex socialsekreterare.

Vår bedömning

I likhet med föregående år nödgas vi konstatera att nämnden under flera år har redovisat stora underskott och så även för år 2011. Vi ser allvarligt på det stora negativa resultatet och vi vill poängtera vikten av att nämnden fortsätter sitt arbete med ledning, styrning och uppföljning. Mer kraftfulla åtgärder måste sättas in för att bryta trenden.

4.3 Bygg- och miljönämnden

Nämnden har ingen egen budget utan den finns till sin huvuddel under KS. Detta gäller inte politikerarvoden och utbildning för dessa. Bygg- och miljö är en myndighetsnämnd. Det strategiska ansvaret åvilar KS.

Nämnden anger att man följer sin verksamhetsplan. Nämnden har också en resursplan.

Ledamöterna anger att i den nya organisationen saknas helheten och samordningen mot andra i kommunen har blivit lidande. För att något kompensera bristen på helhet har presidiet i bygg- och miljönämnden kontakt med tillväxtutskottet under KS vad gäller planärenden. Nämnden får också löpande information från planingenjören.

Den nya plan- och bygglagen har bland annat fört med sig att fler besiktningar i olika byggskedan måste genomföras.

På tjänstemannanivå finns utbyte mellan Dalslandskommunerna t ex vad gäller livsmedelsinspektör.

Inga kvalitetsmätningar har utförts.

Angående kostnadstäckningen för utförda tjänster behöver denna höjas. F n är den 60 % för livsmedelsinspektioner och 40 % gällande miljöinspektioner.

Vår bedömning

Vi bedömer att nämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.

4.5 Barn- och utbildningsnämnden

Budgeten är indelad i jämna i 12:delar och detta ger felaktiga signaler till nämndens ledamöter. Politikerna anger trots detta att de känner sig trygga med den rapportering de får från tjänstemännen.

Nämnden anger nu att prognosen totalt pekar mot ett positivt utfall. För enskilda verksamheter kan det gå både minus och plus. Halvårsutfallet var ej rättvisande då periodiseringsfel fanns som borde ha förklarats tydligare i rapporteringen.

För att anpassa personalantalet till ändrade förutsättningar har ca 30 personer sagts upp på senare tid. Ett uppdrag har lämnats till förvaltningschefen under hösten 2011 att se över lokalytan kopplat till ett minskat elevantal.

Gymnasieskolan har överkapacitet. Viss samverkan finns för närvarande med kommunerna i norra Dalsland och med Säffle kommun finns ett samverkansavtal.

Politikerna är nöjda med verksamhetsrapporteringen då enhetscheferna rapporterar regelbundet till nämnden. De bedriver också fadderverksamhet och gör besök hos verksamheterna..

Skolverkets krav angående en mål/effektivitetsuppföljning uppfylls genom att avrapportering sker en gång/år till nämnden. Åmål visar på ett bra resultat då 90 % från grundskolan går vidare till gymnasiet.

Uppföljning av verksamhetsmål sker vidare efter april och juni månaders utgång och i samband med årsredovisning. Detta är i enlighet med kommunens direktiv.

Framtiden indikerar att stöd till elever med särskilda behov blir mer och mer viktigt. Det handlar om att synliggöra alla barn. Avseende reglerna för ensamkommande flyktingbarn är dessa oklara kopplat till ekonomin. Avtalen mot Migrationsverket måste klargöras.

Vår bedömning

Vi bedömer att nämnden har tillfredsställande former för sin styrning och kontroll av verksamheten.